

«ААС-КЕЖИКТИГ ТАВАРЫЛГА»

**САРЫГ-ООЛ
Степан Агбаанович**

ОЮННУН ЧОРУДУУ:

- I. «Мен – силерге, силер – менээ»
 - 1. Мен – силерге.
 - Төрүттүнген чери.
 - Чүгэ Сарыг-оол дээнил? Чашкы үези .
 - Ук-ызыгуурунун дугайында.
 - Өөренип чораан черлери.
 - Кымыл ол?
 - Чогаалдары.
 - Очулга ажылы.
 - Шаңналдары.
 - 2. Силер – менээ. Аянныг номчулга мөөрэйи.
- II. «Дүрген бодан»
- III. «Даап бодан»
- IV. «Уламчыла»
- V. Түңнел.

**I. «Мен – сиперге,
сипер – менээ»**

Төрүттүнгөн чери.

Степан Агбаанович Сарыг-оол

1908 чылдың ноябрь 17-де

Өвүр кожууннун Торгалыг деп
черге төрүттүнгөн.

Чүгэ Сарыг-оол дээнил?

Чашкы үези

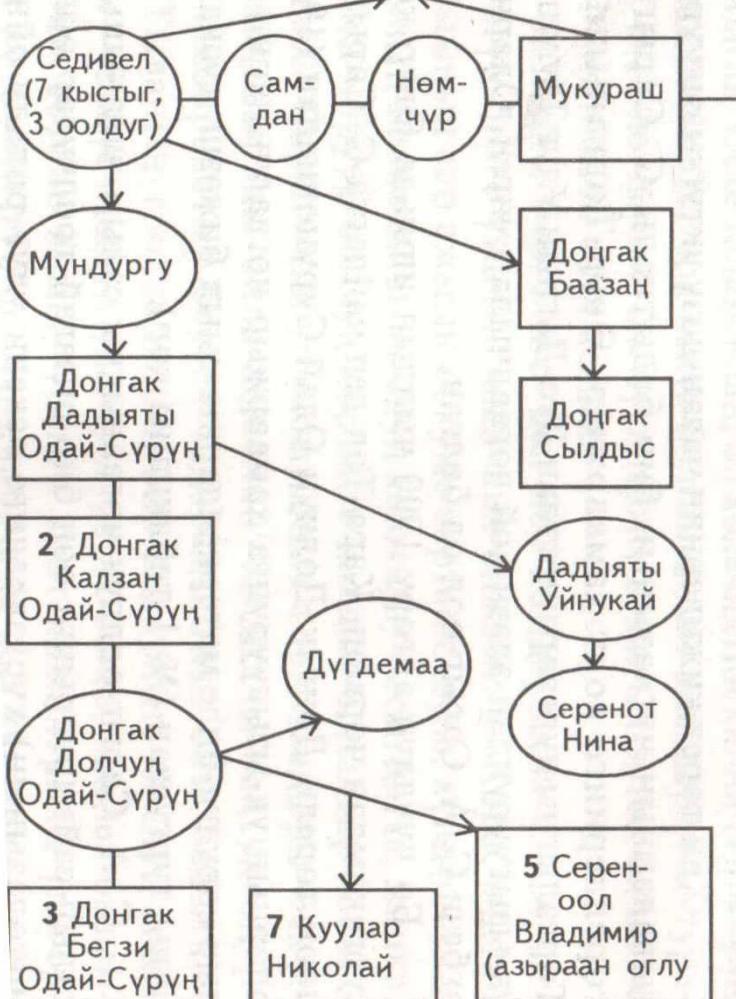
- Чажындан-на бажының дүгү сап- сарыг болганындан Сарыг-оол деп атка чединген.
- Ол 5 харлыг турда авазы аарааш чок апарган. Бичизинден тура байларның чылгызын кадарып, хөлечик амыдыралдың бергезин көрүп эрткен.

•Үк-ызығурунун дугайында.

Таблица № 1

С. А. Сарыг-оолдуң ук-ызыгууру:

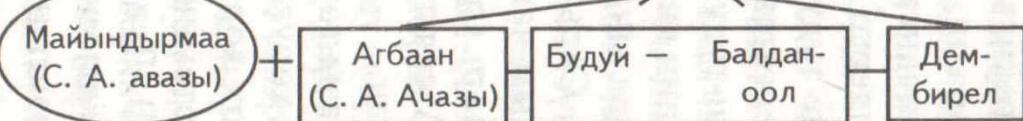
С. А. Сарыг-оолдуң авазының кады-төрээннери

Чавыр-Хам → С. А. Сарыг-оолдуң кырган-авазының авазы

Чиңзелиг
Кадай → С. А. Сарыг-оолдуң кырган-авазы

С. А. Сарыг-оолдуң ачазының кады-төрээннери

С. А. Сарыг-оолдуң кады-төрээннери

Чогаалчылар:

1. Сарыг-оол Степан Агаанович (1908–1983)
2. Донгак Калзан Одай-Сүрүнович (1912–1951)
3. Донгак Бегзи Одай-Сүрүнович (1918–1972)
4. Түлүш Кызыл-оол Дадар-оолович (1932–1969)
5. Серен-оол Владимир Седипович (1942–1994)
6. Донгак Эдуард Лундурович (1941 ч. т.)
7. Куулар Николай Шагдыр-оолович (1958 ч. т.)

Өөренип чораан черлери.

Моол бижикти боду өөрөнгөш,
Москвага Чөөн чүк улустарының
Коммунистиг университетдин дооскан.

Кымыл ол?

- Тыва литератураның үндезилекчилериниң бирээзи.
- Прозачы, шүлүкчү, шиичи, очулдурукчү.
- Тыванын үлустуң чогаалчызы.

Чогаалдары:

Чогаал ажылын 1930 чылдар үезинде эгелээн.

- "Эрге шөлээ бисте турда" деп бир дугаар шүлүү 1934 чылды парлаттынган.
- **Чогаалчы 4 тоолдарны бижээн:**
- 1.«Агар-Сандан ыяш»;
- 2. «Алдын дангына Ангыр -Чечен»;
- 3. «Чырык Мерген Маадыр»;
- 4. «Уран-Узутмаа»

Эң-не сураглыг чогаалдары:

«Саны-Мөгө», «Алдын-Кыс»,

«Ол-ла Маскаждык», «Белек»,

«Эртинелиг колхозта»,

«Алдан-Дургун» болгаш «Аңгыр-оолдун тоожузу» деп бот-намдар роман...

С.Сарыг-оол 25 номнарны бижээн.

Очулга ажылы.

Оон чогаалдары 18 аңғы дылдарже очулдуртунган.

А чогаалчы боду

А. Пушкин, Н.Некрасов, Т.Шевченко, В.

Маяковскийниң шүлүктериң, М.

Горькийниң "Ава" деп романын тыва
дылче очулдурған.

Шаңналдары.

- «Күш-ажылдың Кызыл түк»,
«Улустарның найыралы», «Хүндүлелдин демдээ» деп орденнер-бile шаңнаткан.
- Тыва АССР-ниң литература болгаш уран чүүлүнүң алдарлыг ажылдакчызы.
- Тыва улустун чогаалчызы.
- 1983 чылдың май 27-де мөчээн.

II. «Дурген бодан»

III. «Даап бодан»

IV. «Уламчыла»

- 1.Чогаалдары...
- 2.Кузел-соруу хостуг шөлээн...
- 3.Сарыг-оол дээргे...